

Väriä valokuvaan!

ROIMU

Johdanto

ROIMU
JUNIOR

Tässä työpajassa käytetään värikalvoja luomaan erikoistehosteita valokuvauksessa.

Työpajan voi tehdä yksin tai 2-3 hlö ryhmässä.

Kesto: 1-2 tuntia

Kohderyhmä: 7-15 -vuotiaat

Avainsanat: valo, valokuvaus, värit, valon fysiikka, erikoisefektit, erikoistehosteet, värikalvot, filterit

ROIMU JU

Johdanto

ROIMU
JUNIOR

Kuvien ottamiseen tarvitset minkä tahansa kameran (puhelin tai pädi käy hyvin) ja läpikuultavia materiaaleja, joita voit esimerkiksi löytää muovi- tai paperiroskien joukosta.

Valokuvatessa apukädet ovat usein tarpeen, ja työskentely on muutenkin mukavampaa porukassa. Työpajan voi tehdä myös itsenäisesti, etenkin jos kameran pystyy asettamaan alustalle tukevasti ja kuvauskohde pysyy paikoillaan.

Väriä valokuvaan

Valokuvatessa valon laatu ja luonne määrittävät sen, minkälaisena kuvan kohde tallentuu valoherkälle kennolle tai filmille.

Keskipäivän kirkas auringonpaiste tekee jyrkkiä varjoja. Aamu- tai ilta-auringossa kaikki värjäytyy pehmeillä punertavilla sävyillä. Sumuisella säällä on vaikea nähdä tarkasti.

Voit itse luoda värejä, varjoja ja sumuisia pintoja kuviin käyttäen kotoa löytyviä apuvälineitä.

Tarvikkeet

- Kuvauslaite (kamera, puhelin, tabletti yms.)
- Läpinäkyviä värikalvoja, muoviesineitä tai lasia.
- Teippiä tai kontaktimuovia
- Vedenkestäviä tusseja
- Auringonvalo tai riittävän kirkas valonlähde (voimakas taskulamppu, kirkasvalolamppu, työmaalamppu, otsalamppu).
- Taustapaperi tai kartonki (ei pakollinen)

Värikalvot ja muovit

Läpinäkyvillä värikalvoilla voit luoda hauskoja tehosteita valokuviiin.

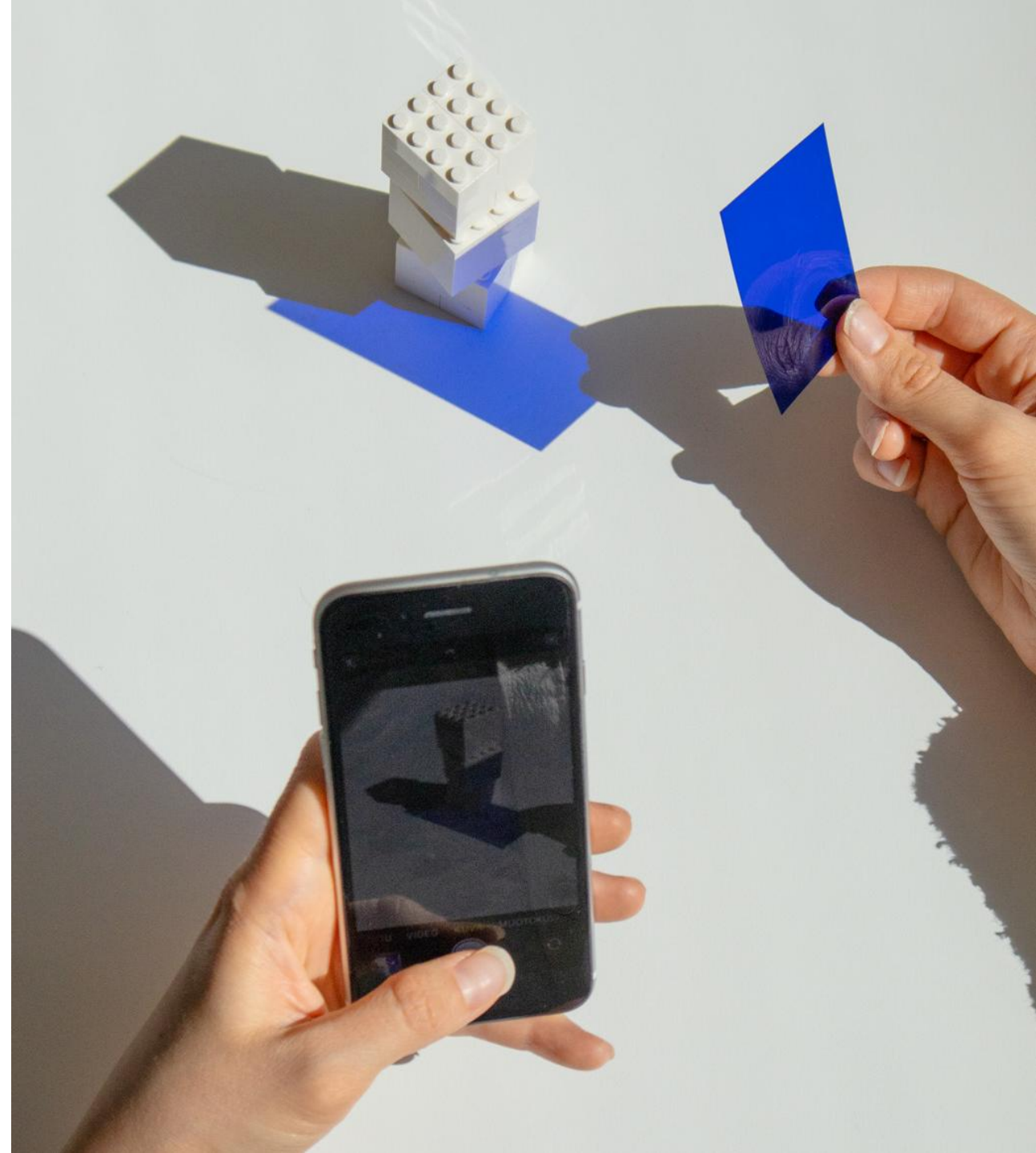
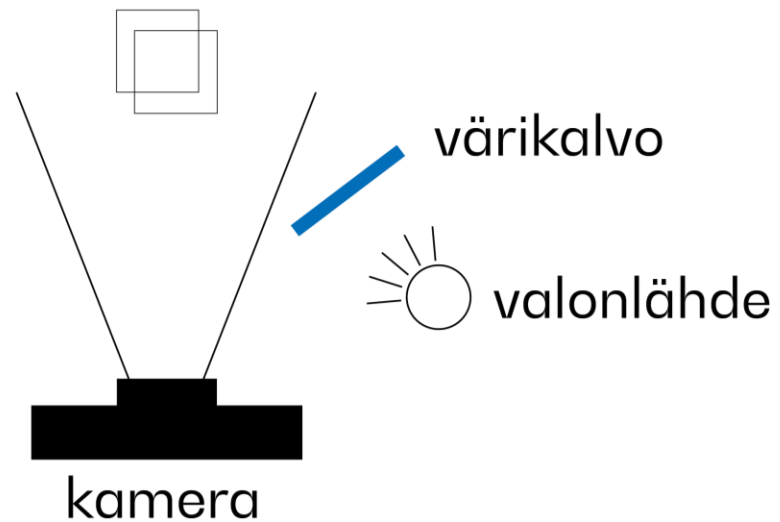
Voit käyttää mitä vaan läpikuultavaa materiaalia, kuten silkkipaperia, muovipusseja tai muovitaskuja. Voit myös tehdä itse värikalvoja värittämällä kirkasta muovia vedenkestävällä tussilla.

Värimaalaus

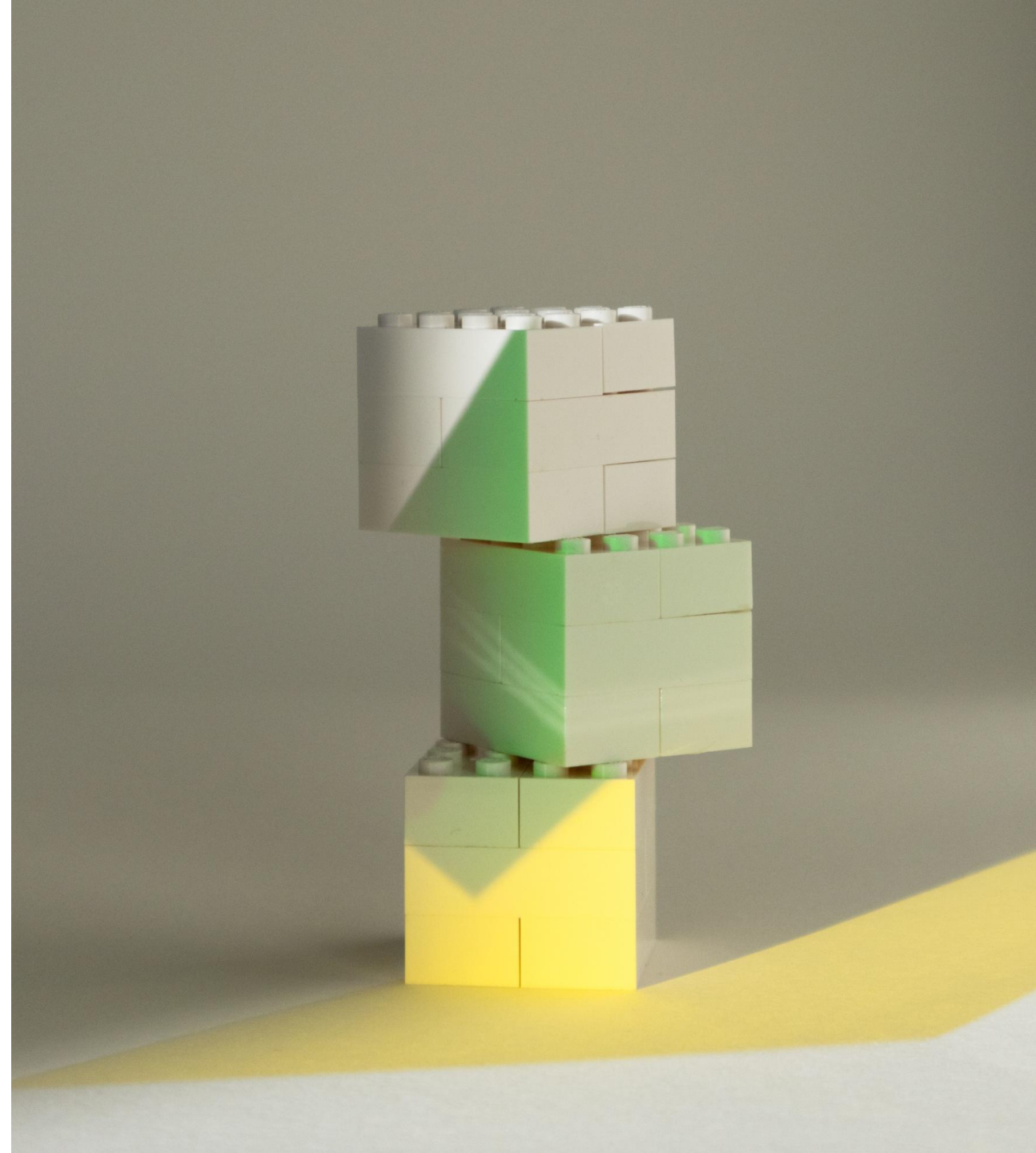
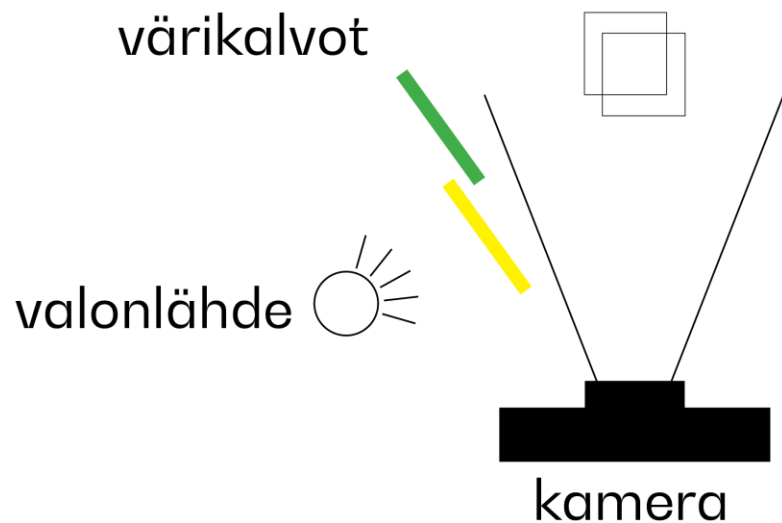
Kuvatessa on hyvä olla apukäsiä pitelemässä värikalvoja ja / tai valonlähdettä.

Kaaviosta näet miten kamera, valonlähde, kuvattava asia ja värikalvot ovat kuvaustilanteessa.

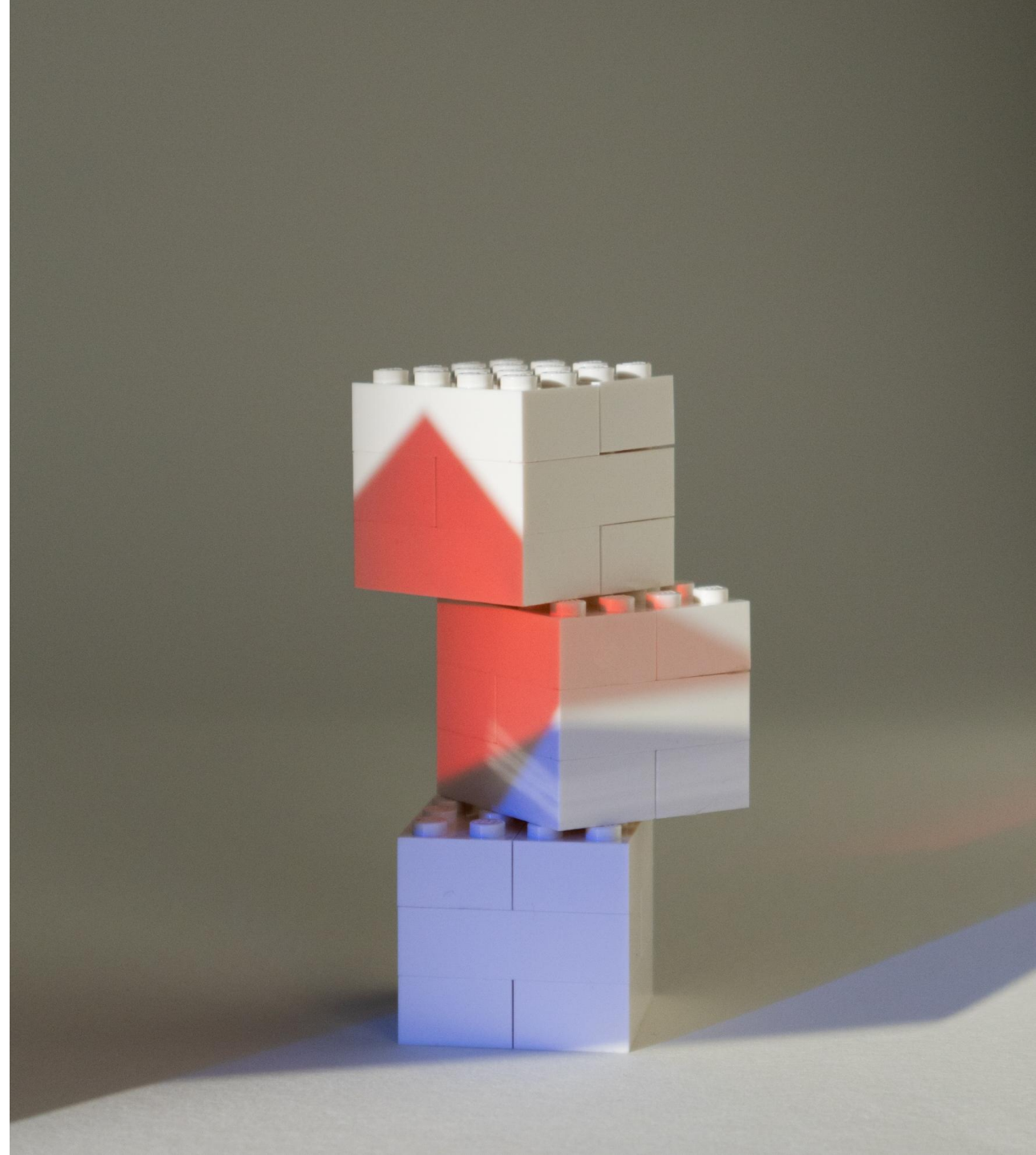
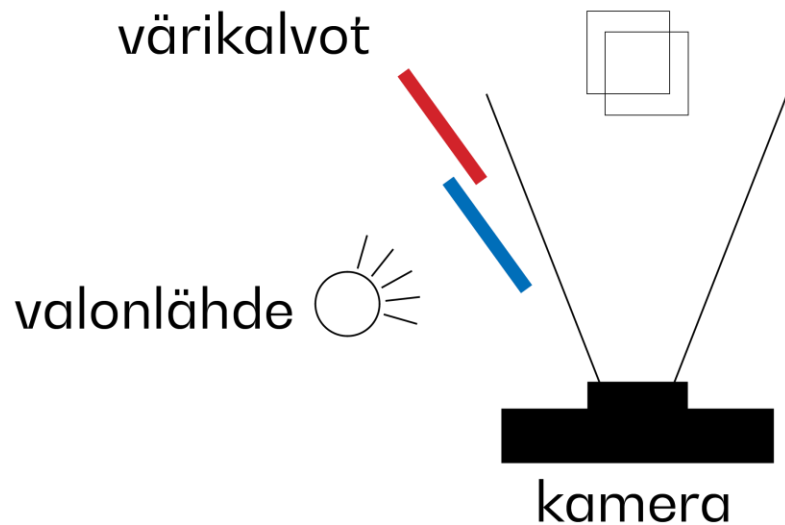
Värimaalaus

Pidä värikalvoa kuvan ulkopuolella, mutta niin että valo tulee kuvaan kalvon läpi. Näin saat ”maalattua” kuvan kohteen värivalolla.

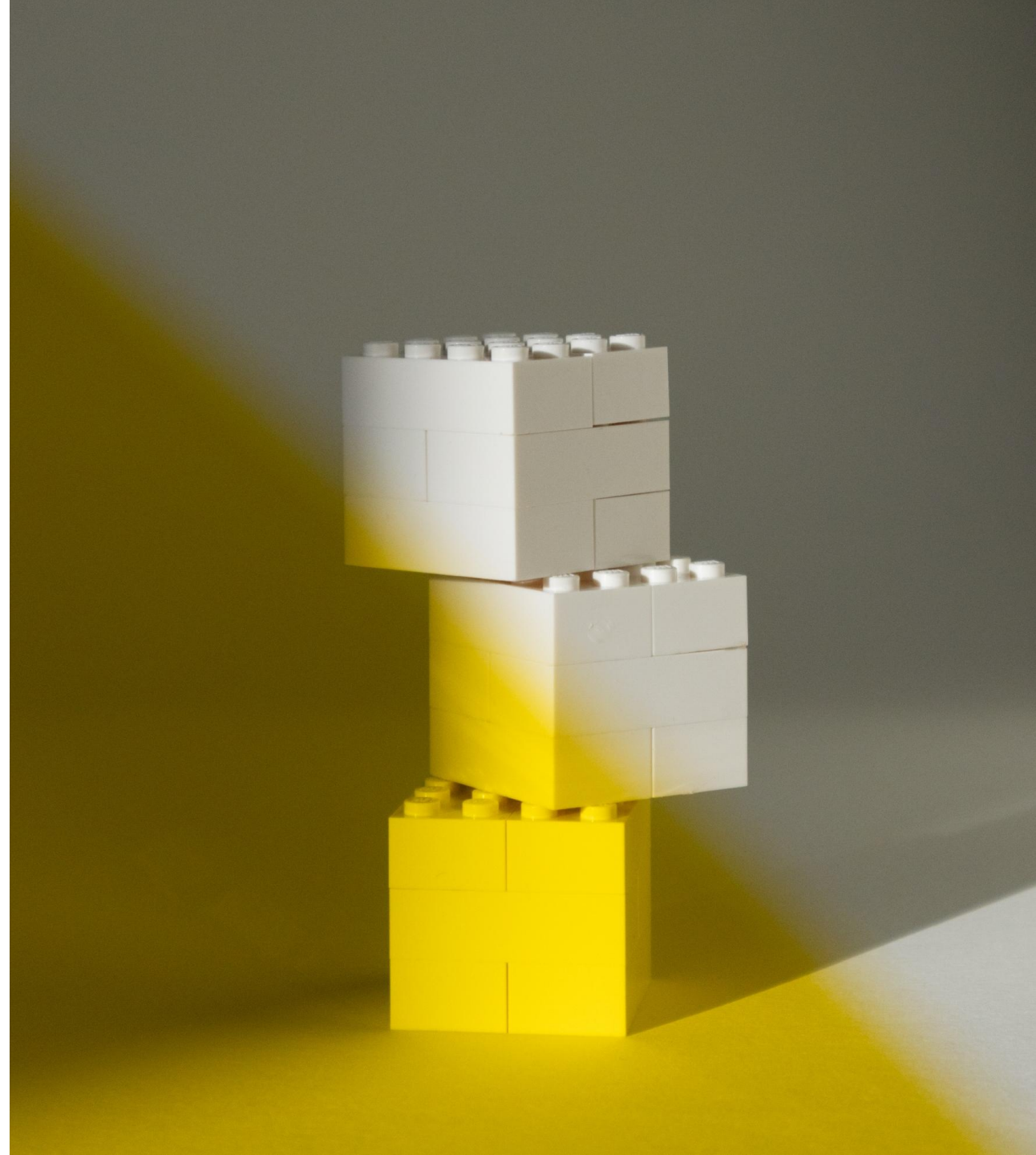
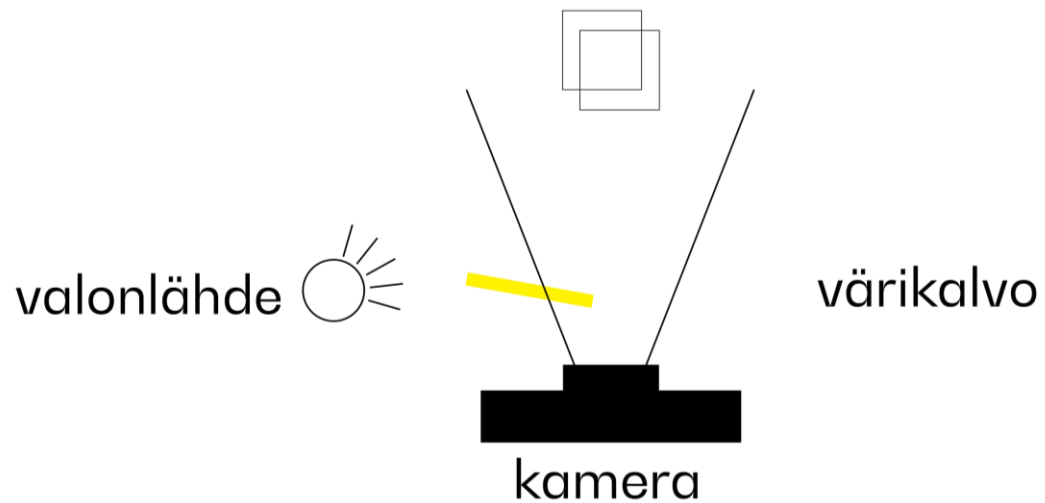
Värimaalaus

Eri väreillä saat luotua tunnelmia kuvaan. Kellertävät, lämpimät sävyt lisäävät valoisuutta kuvassa. Sinertävät, viileät sävyt tekevät kuvasta kylmemmän ja etäisemmän.

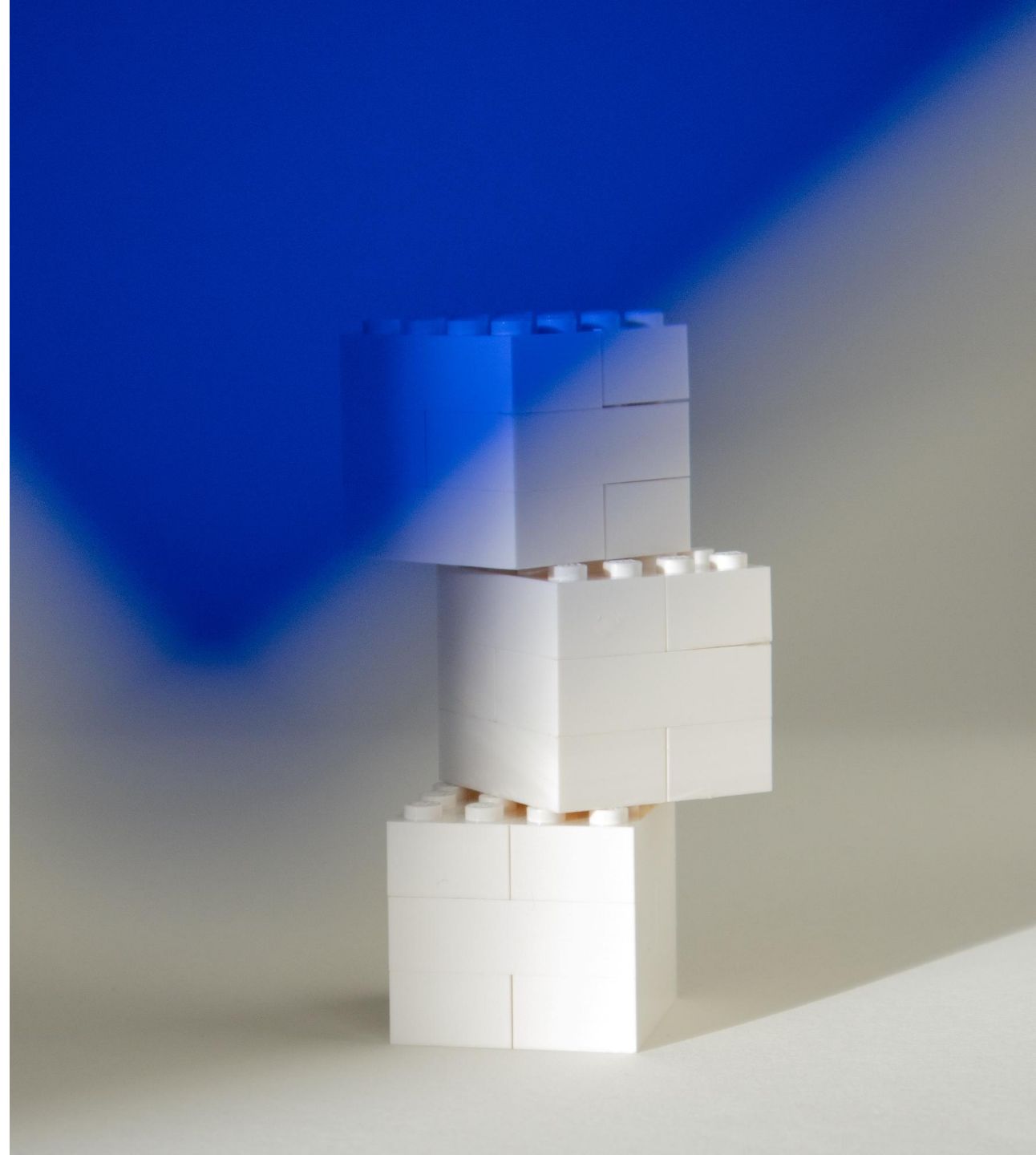
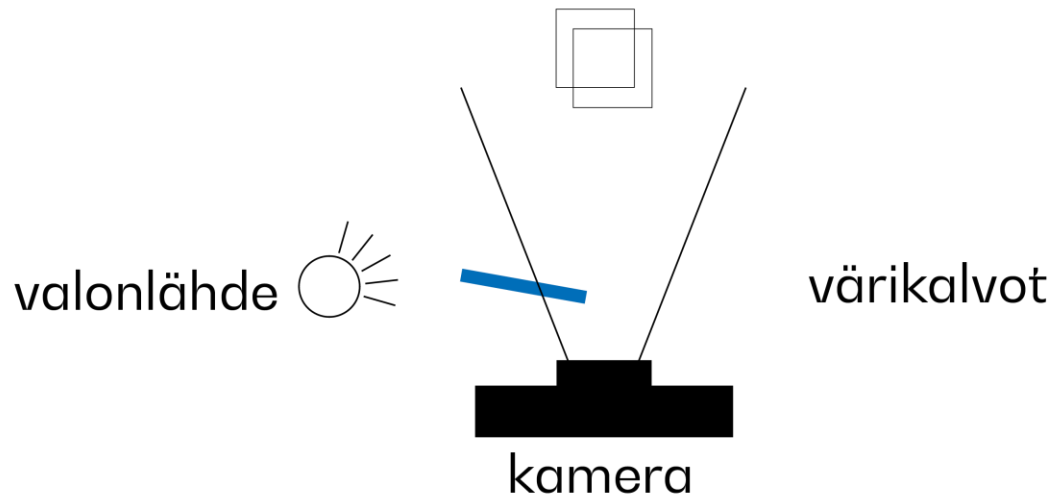
Väripinta

Pidä kalvoa kameran edessä peittäen sillä osan ruudusta. Näin voit luoda kuvaan tasaisen värialueen.

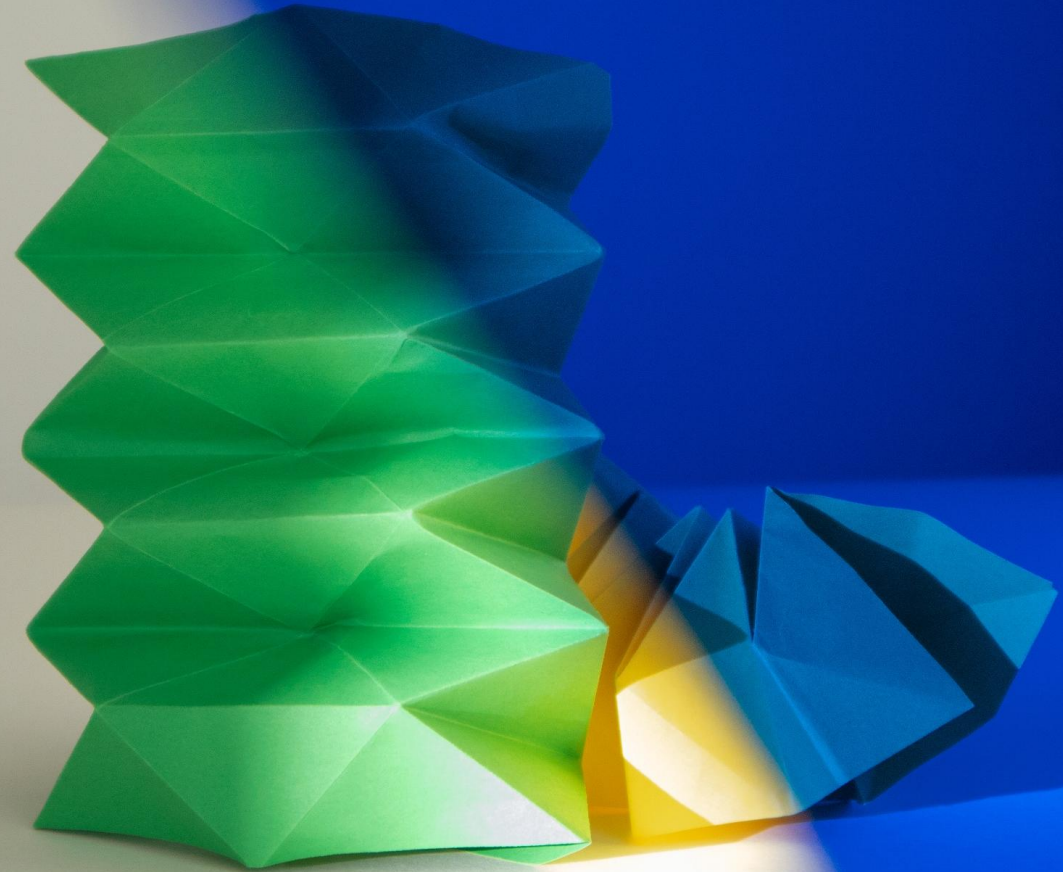
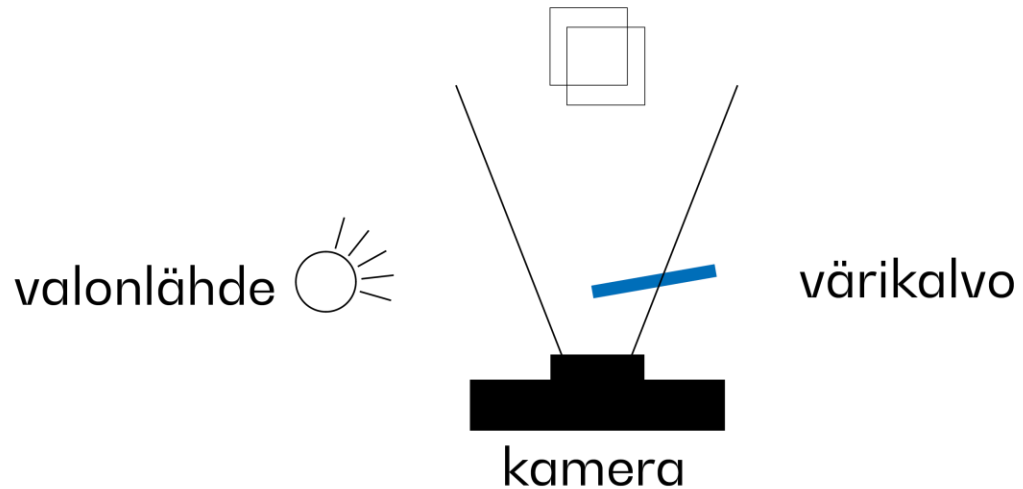
Väripinta

Värialueen reunan pehmeys vaihtelee sen mukaan miten lähellä kalvo on kameran objektiivia. Hyvin lähellä objektiivia raja on pehmeä, kauempana tarkempi.

Väripinta

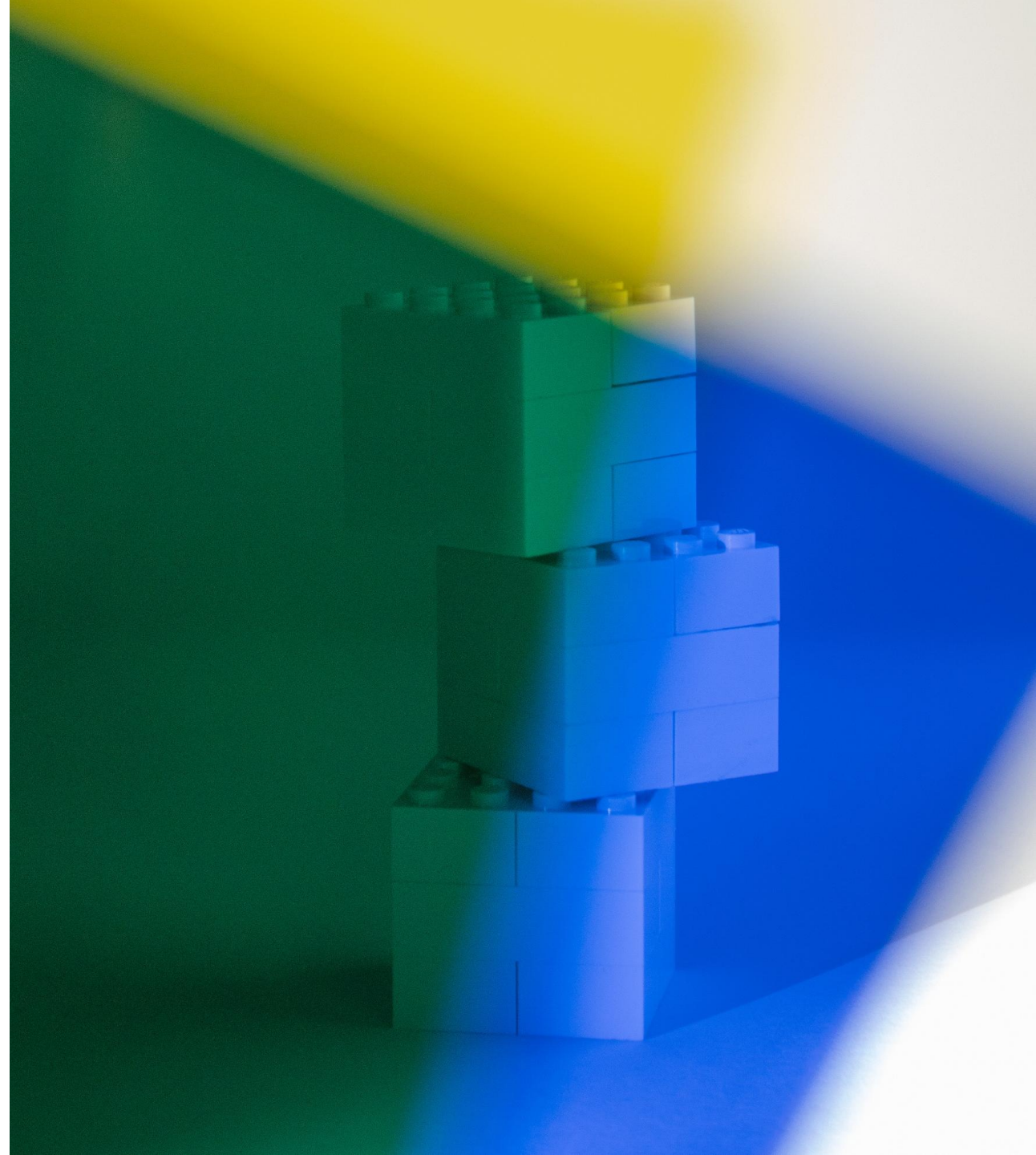
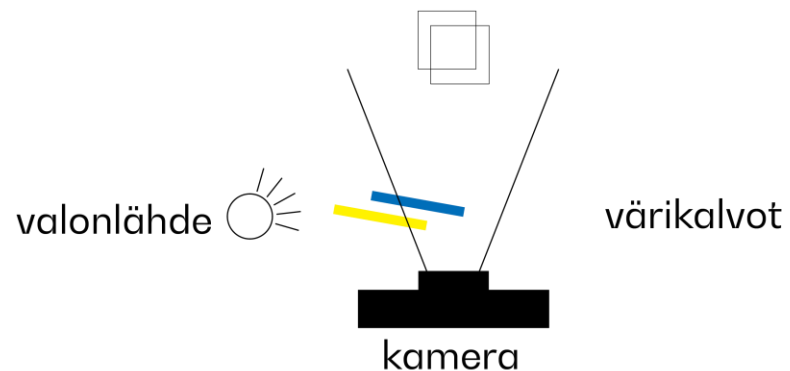
Jos kuvattavat asiat ovat värillisiä, kalvo värjää ne noudattaen additiivista värien sekoittumista. Keltainen esine näyttää vihertävältä sinisen värikalvon avulla.

Väripinta

Asettamalla värikalvoja päällekkäin, voit saada uusia värejä. Kun keltainen ja sininen kalvo ovat päällekkäin, ne tekevät vihreän värialueen.

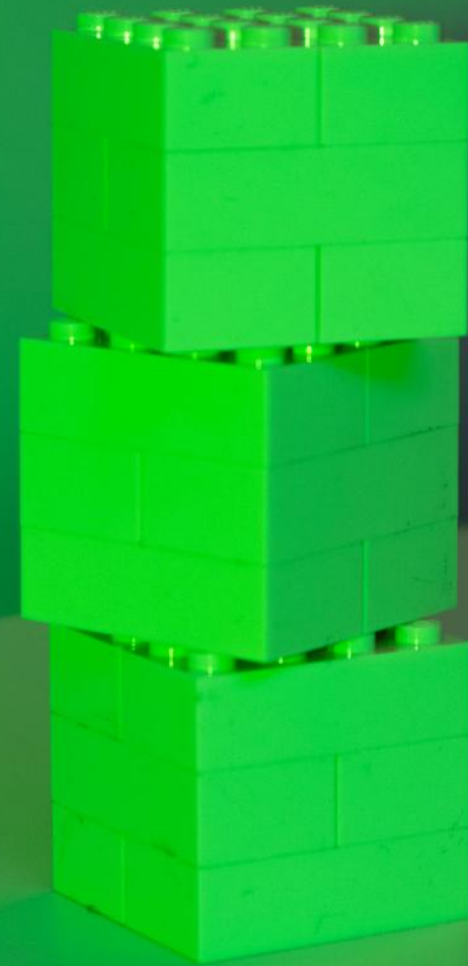
Vinkki: Päällekkäiset kalvot eivät läpäise valoa enää yhtä hyvin kuin yksinkertaiset kalvot ja kuva voi jäädä hämäräksi. Käytä useampaa kalvoa vain kirkkaassa valossa.

Värisalama

Peittämällä kameran salaman värillisellä kalvolla, voit muuttaa salamavalon väriä. Tällä voi värjätä koko kuva-alan. Kuvassa käytetty vihreää kalvoa.

Vinkki: Tussilla väritetty läpinäkyvä teippi tai muovikalvo toimii tähän tarkoitukseen hyvin, mutta teipin liimasta saattaa jäädä jälkiä. Voit pyyhkiä ne pois pehmeällä kankaalla tai paperilla.

Muovit ja lasit

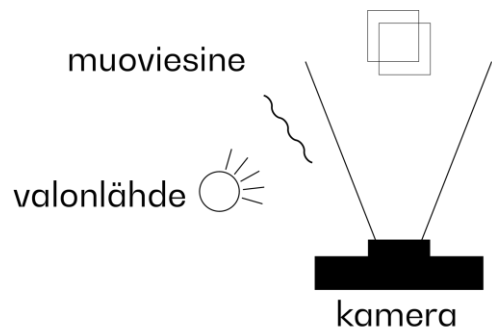
Läpinäkyvät muovi- ja lasiesineet vääristävät valon kulkua, ja se näkyy kirkaassa valossa niin, että varjoihin muodostuu kuvioita.

Muovit ja lasit

Kuviolliset varjot voivat luoda mielenkiintoisia pintoja ja muotoja kuvattaviin kohteisiin

Vinkki: Muovin sijaan voit käyttää myös lasia tai vaikkapa laittaa vesilasiin vettä ja kokeilla minkälaisia kuvioita siitä syntyy.

Kuva ilman muoviesinettä.

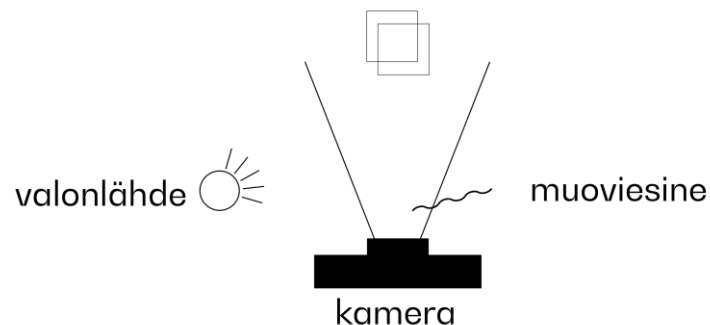
Muoviesine valonlähteen edessä tekee raitamaisia varjoja esineen pintaan.

Muovit ja lasit

Kuvaamalla muoviesineen läpi, myös kuvattavat kohteet näyttävät vääristyvän.

Vinkki 1.: peitä muoviesineellä vain osa kuvan kohteesta, niin näyttää kuin se olisi liikahtanut

Vinkki 2.: tarkenna kameralla ensin kuvattavaan kohteeseen, ja vasta sen jälkeen tuo muoviesine kameran eteen. Näin tarkennus kuvan kohteessa säilyy.

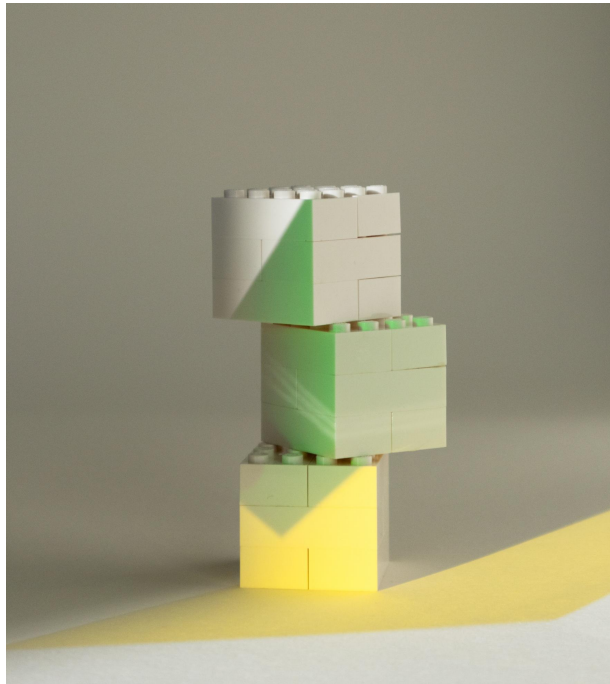
Tehtävä:

Keväällä auringonvalon määrä kasvaa nopeasti ja luonto herää talviunilta. Mieti, mistä kevään tulon huomaa?

- Kuvaa kolme keväistä kuvaa, joihin käytät kolmea erikoistehostetta.
- Valitse kuvista lempikuvasi ja esittele ne luokalle

- **Vinkki 1:** Erikoistehosteet näkyvät parhaiten kun tausta on tasavärinen. Voit käyttää esim. Paperia tai kartonkia taustana
- **Vinkki 2:** Kannattaa rohkeasti kokeilla kaikkia erikoistehosteita ja keksiä itse uusia! Valokuvatussa sattumat tuovat usein hienoja ja yllättäviä lopputuloksia.

Värimaalaus

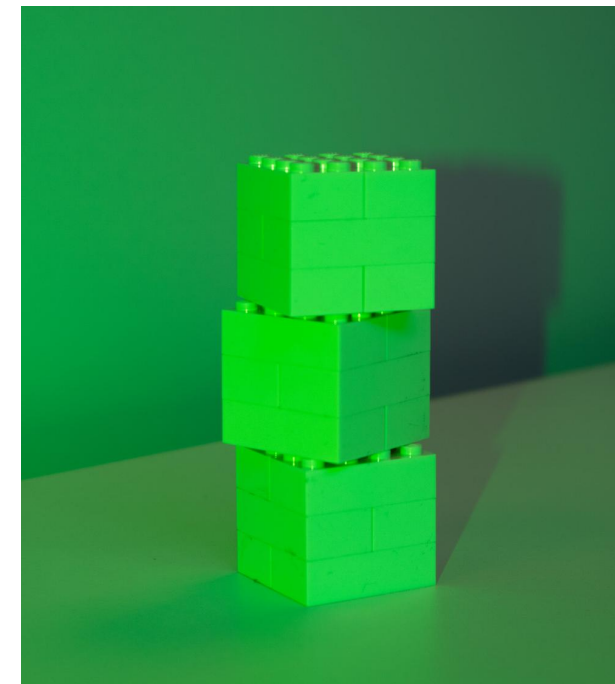
Väripinta

Muovit ja lasit

Värisalama

Tiesitkö että...

Aalto-yliopistossa voi opiskella valon ominaisuuksia sekä taiteen että fysiikan näkökulmista.

Valokuvataiteen maisteriopinnot:

[https://www.aalto.fi/fi/koulutustarjonta/va-
alokuvataide-taiteen-maisteri](https://www.aalto.fi/fi/koulutustarjonta/va-
alokuvataide-taiteen-maisteri)

Optics and photonics –tutkimusryhmä:

[https://www.aalto.fi/en/departments-of-
applied-physics/optics-and-photonics](https://www.aalto.fi/en/departments-of-
applied-physics/optics-and-photonics)

Lähteet

Kuvat: Maija Savolainen, 2026

Jaa kuva:

#AaltoJunior
#kokeilekotona

Iloisia kuvaushetkiä!

Aalto-yliopisto Junior 2026